

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] omne furtum sit peccatum? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Ad primum ergo dicendum, quod in alijs generibus peccatorum non attenditur ratio peccati ex aliquo inuoluntario, sicut attenditur in peccatis oppositis iustitiæ. Et ideo ubi occurrit diuersa ratio inuoluntarij, est diuersa species peccati.

Ad secundum dicendum, quod finis remotus rapinæ, & furti, idem est. Sed hoc non sufficit ad identitatem speciei: quia est diuersitas in finibus proximis. Raptor enim vult per propriam potestatem obtinere, fur verò per astutiam.

Ad tertium dicendum, quod raptus mulieris non potest esse occultus ex parte mulieris, quæ rapitur. Et ideo etiam si sit occultus ex parte aliorum, a quibus rapitur, adhuc remanet ratio rapinæ ex parte mulieris, cui violentia inferitur.

ARTIC. V.

Utrum furtum semper sit peccatum?

372

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod furtum non semper sit peccatum. Nullum enim peccatum cadit sub præcepto diuino. Dicitur enim Eccles. 15. Nemini mandauit impiè agere. Sed Deus inuenitur præcepisse furtum. Dicitur enim Exod. 12. Fecerunt filij Israel sicut præceperat Dominus Moyfi, & expoliauerunt Ægyptios. Ergo furtum non semper est peccatum.

Inf. q. 118 ar. 4. con. Et 2. q. 42 q. 2. ar. 4. corp. Et mal. q. 10 ar. 2. cor. Et q. 15. ar. 2. cor.

¶ 2 Præter. Ille qui inuenit rem non suam, si eam accipiat, videtur furtum committere: quia accipit rem alienam. Sed hoc videtur esse licitum secundum naturalem æquitatem, vt Iuristi dicunt. Ergo videtur, quod furtum non semper sit peccatum.

prin. i. c. fures. Et c. si quis. extra de furtis.

¶ 3 Præterea, Ille qui accipit rem suam, non videtur peccare: cum non agat contra iustitiam, cuius æqualitatem non tollit. Sed furtum committitur etiã, si aliquis rem suam occulte accipiat ab altero detentam, vel custoditam. Ergo videtur, quod furtum non semper sit peccatum.

SED contra est, quod dicitur Exo. 20. Non furtum facies.

RE-

RESPONDEO dicendum, quòd si aliquis consideret furti rationem, duas rationes peccati in eo inueniet. Primò quidem propter contrarietatem ad iustitiam, quæ reddit unicuique quod suum est: & sic furtum iustitiæ opponitur, in quantum furtum est acceptio rei alienæ. Secundò ratione doli, seu fraudis, quam fur committit, occultè, & quasi ex insidijs rem alienam vsurpando. Vnde manifestum est, quòd omne furtum est peccatum.

Ad primum ergo dicendum, quòd accipere rem alienam vel occultè, vel manifestè, auctoritate iudicis hoc decernentis, non est furtum: quia iam sit sibi debitum per hoc quod sententialiter sibi est adiudicatum. Vnde multò minus furtum fuit, quòd filij Israel tulerunt spolia Ægyptiorum ex præcepto Domini hoc decernentis, pro afflictionibus, quibus Ægyptijs eos sine causa affixerant. Et idèd signanter dicitur Sap. 10. Iusti tulerunt spolia impiorum.

Ad secundum dicendum, quòd circa res inuentas est distinguendum. Quædam enim sunt quæ numquam fuerunt in bonis alicuius, sicut lapilli, & gemmæ, quæ inueniuntur in littore maris: & talia occupanti conceduntur. Et eadem ratio est de thesauris antiquo tempore sub terra occultatis, quorum non exeat aliquis possessor, nisi, quòd secundum leges ciuiles tenetur inuentor dare medietatem domino agri, si in alieno agro inuenierit. Propter quod in parabola Euang. dicitur Matth. 13. de inuentore thesauri absconditi in agro, quòd emit agrum, quasi ut haberet ius possidendi totum thesaurum. Quædam verò res inuentæ fuerunt de propinquo in alicuius bonis. Et tunc si quis eas accipiat non animo retinendi, sed animo restituendi domino, qui eas pro derelictis non habet, non committit furtum. Et similiter si pro derelictis habeantur, & hoc credat inuentor, licet sibi eas retineat, non committit furtum: alias autem committitur peccatum furti. Vnde * August. dicit in quadam homilia, & habetur 14. q. 5. Si quid inue-

*Ser 19. de
verb. Ap.
a me t. 10
habetur
14. q. 5. c.
si quid.*

inuenisti, & non reddidisti, rapuisti.

Ad tertium dicendum, quod ille qui furtim accipit rem suam apud alium depositam, grauat depositarium: quia tenetur ad restituendum eam, vel ad ostendendum se esse innoxium. Vnde manifestum est, quod peccat, & tenetur ad releuandum grauamen depositarij. Qui uero furtim accipit rem suam apud alium iniuste decentam, peccat quidem, non quia grauet eum qui detinet (& ideo non tenetur ad restituendum aliquid vel ad recompensandum): sed peccat contra communem iustitiam, dum ipse sibi usurpat suæ rei iudicium, iuris ordine prætermisso. Et ideo tenetur Deo satisfacere, & dare operam, ut scandalum proximorum, si inde exortum fuerit, sedetur.

ARTIC. VI.

Utrum furtum sit peccatum mortale?

373

*Locis sup.
ar 5. in-
ductis. c.
qui cum
fure. de
furtis.*

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod furtum non sit peccatum mortale. Dicitur enim Pro- uerb. 6. Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit. Sed omne peccatum mortale est grandis culpa. Ergo furtum non est peccatum mortale.

¶ 2 Præterea, Peccato mortali mortis pena debetur. Sed pro furto non infligitur in lege pena mortis, sed solum pena damni, secundum illud Exo. 22. Si quis furatus fuerit bouem aut ouem, quinque boues pro vno boue restituet, & quatuor oues pro vna oue. Ergo furtum non est peccatum mortale.

¶ 3 Præterea, Furtum potest committi in paruis rebus, sicut & in magnis. Sed inconueniens videtur quod pro furto alicuius parue rei, puta vnius acus, vel vnius pennæ, aliquis puniatur morte æterna. Ergo furtum non est peccatum mortale.

SED contra est, quod nullus damnatur secundum diuinum iudicium, nisi pro peccato mortali. Condemnatur autem aliquis pro furto: secundum illud Zachar. 5. Hæc est maledictio, quæ egreditur super faciem omnis terræ: quia omnis fur, sicut ibi scri-